
Koleje: spravedlivější, ale dražší systém

Koleje: spravedlivější, ale dražší systém

Na koho v minulosti nezbyla vysokoškolská kolej, měl prostě smůlu. Za náhradní ubytování musel platit tržní nájemné, nebo do školy každý den složitě dojíždět. S tím je teď konec. Nové stipendium rozděluje prostředky i mezi ty, kteří žijí mimo kolej. Výsledek? Až trojnásobné zdražení kolejného.

Jak celý systém funguje? Zásadní rozdíl je teď v tom, že peníze už neputují vysokým školám, ale formou ubytovacího stipendia přímo studentům. Jak mladí lidé s poskytnutou částkou naloží, to už je na jejich zvážení. Podle údajů ministerstva školství připadne na jednoho studenta ročně asi 6600 korun.

Peníze se nebudou vyplácet každý měsíc, ale nejspíš zpětně, za každé čtvrtletí. To znamená, že k prvním finančním prostředkům se studenti dostanou nejdříve v prosinci či lednu příštího roku.

Dotace až po splnění podmínek

Nároky na stipendium mají ti, kteří nepřekročili standardní dobu studia, navštěvují univerzitu v prezenční formě. Školy si samy stanovují podmínky přidělování. Obvykle budou dávat přednost studentům ze sociálně slabších rodin.

Zavedení nového systému odstranilo rozdíly mezi studenty. „Pro nedostatek ubytovacích kapacit nejsou na koleje přijati všichni studenti, kteří se o ubytování na nich hlásí. Ubytovací stipendia budou přiznána každému studentovi, který splní kritéria podle studijního řádu vysoké školy,“ vysvětluje Lubomíra Černá z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Její slova potvrzuje i Kateřina Sekyrková ze serveru kolej.cz: „Studenti, kteří bydleli třeba 120 kilometrů od Prahy, nezískali kolej, a tak byli v obrovské nevýhodě proti těm, co dojížděli z podstatně bližších míst u hlavního města. Řešili to tak, že do školy jezdili třeba jen třikrát týdně, nebo byli nuceni platit tržní nájemné. Teď se rozdíly vyrovnají.“

Studenti potřebují i dva tisíce navíc

Reforma měla za následek výrazné zvýšení kolejného. Třeba v Ostravě pokryje zdražení pětistovka, v hlavním městě se musí počítat až se dvěma tisíci navíc.

Cena za jednolůžkový pokoj na koleji v centru města se vyšplhá skoro na pět tisíc korun měsíčně. I v metropoli se však najdou ubytovací prostory za relativně přijatelnou cenu. Nižší poplatek je vykoupen nedostatkem soukromí a pohodlí. Posuďte sami: student ČVUT může platit za ubytování na koleji třeba 840 korun, ale žít bude na desetilůžkovém pokoji. Komu nezbyvá nic jiného, než ubytovat se v podnájmu, musí počítat až s několika tisíci navíc. Tak například za byt první kategorie o rozloze 68 m² zaplatíte v Brně každý měsíc kolem 7900 korun, ve Zlíně přes 6500, v Plzni 6300 a v Liberci přibližně 5100 korun. Kolejné je tak stále nižší než tržní nájem. Otázkou zůstává, zda částka za kolejné odpovídá kvalitě ubytovacích zařízení. Denní suma za pokoj může být sice pouze 30 korun, ale student se musí o všechno včetně sociálního zařízení dělit s několika dalšími lidmi. O klidu na učení a soukromí v takovém místě nemůže být řeč.

Menzy: dost jídel a za přijatelné ceny

Kromě příspěvku na ubytování mají studenti další výhodu - levné jídlo. Pokud se student stravuje v menze pět dnů v týdnu formou obědů a večeří, zaplatí měsíčně přibližně 600 až 1600 korun. Nejdražší jsou minutky, vyjdou přibližně na 30 až 40 korun. Obědy stojí od 15 korun, cena večerní stravy začíná na dvacetikoruně - studená večeře je asi o čtyři koruny levnější. Pokud menzy nabízejí i snídaně, studenti za ně zaplatí kolem 11 až 15 korun. Nebo přímo ceny produktů, jako jsou jogurty, ovoce, koláče či bagety.

Suma vynaložená na jídlo se obvykle strhává z předplacených karet, které si studenti dobíjejí libovolnou částkou. S každým objednávkou se z karty odečte cena zvoleného jídla.

Je z čeho vybírat

„Teplá jídla vydáváme v hlavní menze od půl jedenácté do dvacáté hodiny. Denně nabízíme deset až dvanáct druhů hotových a minutkových jídel. Provoz v hlavní menze je i o víkendu,“ říká Dagmar Pochylá z Univerzity Palackého v Olomouci. Někde mají i vegetariánskou a dietní stravu.

Menza není jen pro jedince, kteří jsou ubytovaní na koleji. Stravovat se v nich může každý student příslušné fakulty, někde dokonce i veřejnost. Pro tu jsou ceny upraveny, zaplatí i o 50 korun více.

Klára Zelenková